

Sesimizin ulaştığı herkesi sevgi ve muhabbetle selamlıyoruz. Türkçeye gönül veren sevdalılar, dilimizdeki melodiyi dinlemeyi seven güzel insanlar ve kültürümüzdeki zenginlikleri, renkleri keşfetmek üzere bize candan kulak veren dostlar, hepinize selam olsun...

Zaman başını almış gidiyorken şöyle bir bakınca ardından, dönüşü olmayan bir gidiş olduğunu görmek mümkün. Bu biraz da gurbete benziyor... Bir gün yuvandan uzak yerlere gidiyorsun; gittiğin yeri vatan biliyorsun. Genellikle gidiş o gidiştir, geri döneni pek yoktur; çünkü aşın, ekmeğin, rızkın artık o topraklardadır. Öylece bırakıp gelinmez ki... Daha neler neler... Üzerine türküler, ağıtlar yakılan, şarkılar şiirler yazılandır gurbet...

Toplumsal değerlerimizi sizlerle paylaşmaya çalıştığımız “Müziğimiz” saatimizde bu konuyu ele alalım dedik ve gurbeti konuşmak, anlamak üzere karşınızda bulunuyoruz. Bazen bizler dakikalarca belki saatlerce konuşsak bile anlatamıyoruz derdimizi, arzularımızı, dileklerimizi. Ama hani o halk ozanlarımız, şairlerimiz, güftekârlarımız var ya... Bizim o anlata anlata bitiremediklerimizi birkaç dizede ne güzel özetleyiveriyorlar. Bu yüzden gurbetin, müzik kültürümüzdeki yansımalarını da sizlerle paylaşalım istiyoruz. Hadi onlardan ilkini dinleyelim sonra kaldığımız yerden devam ederiz. Barış Manço'nun sesinden dinleyelim; Yine yol göründü gurbete... Kariyerinin ilk uzun çaları yani long play'inde yer alan üç çalışmadan biridir bu şarkı. 1975 yılında söylemiş olsa da bugün hala ne manasını ne de sempatisini kaybetmiştir... Aynı tatla bizler dinlemekte sizlerle de seve seve paylaşmaktayız...

.*--

Gelelim asıl söze. Nedir ki bu gurbet dedikleri? Doğup büyüdüğümüz yerden uzakta olan herhangi bir yerdir gurbet. Anadan babadan, belki yardan yavrudan, memleketten vatandan uzakta yaşamaya başlamaktır. Giden yeni bir hayat kurar kendisine. Böyle olmak zorundadır; yaşam artık başka diyarlarda akmaktadır. Akar da nasıl akar? Gurbet çeke çeke akar ve buna ‘Gurbet çekmek’ denir buna. Yeri gelmişken söyleyelim bu bir deyimdir sevgili dostlar. Türkçemizi zenginleştiren o kısa öbekler halindeki renklerden biridir. Kültürümüzün bizi anlatan en önemli renklerinden biri de müziğimizdir elbette. Yaşanmışlıkları anlatır durur... Haydi, şimdi onlardan birini dinleyelim. Kadri Şençalar'ın Hicaz bir bestesi, güftesi ise Celal Ertan'a ait.

Âh edip inlerim gurbet elinde /Uzaktan göründü benim bağlarım

Yine garip kaldım gurbet elinde / Sevgilimi her gün anar ağlarım

.*--

Hicaz nağmelerle kulağımıza çalınan eseri Emre Oral Burç ve grubundan dinledik. Gurbette insanı söyleten ve inleten özlem, hasret ve acıdır. Orada yalnızlıkla baş başa kalınır. Bulunduğu yerde garip, belki zavallı ve yabancısıdır insan. Çünkü orası gurbettir. Kimsesiz de bırakır insanı öksüz de... Yurdu yuvası, doğup büyüdüğü, çocukluk hatıralarının olduğu, dost sohbetleriyle yankılanan duvarlar, külüne muhtaç olunan komşuluklar, gurbet elde daha bir kıymetli olur ve daha çok özlenir. Geçen günler elbette hiçbir yerde geri gelmez... Lakin gidenler gurbette akla gelirse işte bu hiç çekilmez. Dert olur insana... Olunca da ister köşklerde yaşa, saraylarda ağırılan ne kıymeti var ki sevdiklerin yoksa...

Düğünlenir ve yarım kalır sevgi sözcüklerin boğazında... Sabrını zorlarsa bu ayrılık, olursun hasta. Bir de bırakılan sevdalı varsa sılada ağlar durursun akşamdan sabaha...

.*_

Bir ağıttı dinlediğimiz dostlar. Orhan Gencebay'ın delikanlı çağlarından kalma hazin bir de hatırası var. Sevdasını dile getiremeyen, uzaktan uzağa, sevdiğinden habersiz bu duyguyu yücelten bir delikanlının ne yazık ki acı bir hikâyesi... İnsana türküler yaktıran da yaşanmışlıklar demiştik. Öyle ya türkü toplumdan beslenir. Her olayda, her yürek yangınında bir türkü yakılır dudaklarda... Böylesi bir gerçekliğin kaynaklarından biri de Musa Eroğlu'dur. Biraz da mutluluk olsun diye umutları yeşerten türküsünü paylaşalım istiyoruz sizlerle. Hasret bitiren, dosta götüren, gurbette kalan yâri alıp getiren yollarla devam ediyoruz.

.*_

Ah, gurbet! Şairleri bile nitelendiriyor. Mesela Kemalettin Kamu... 'Gurbet şairimiz'dir o. Çünkü gurbet, hasret, kimsesizlik gibi duygular sıkça yer bulur şiirlerinde. İşte o şiirlerinden birinde der ki:

Gurbet o kadar acı / Ki, ne varsa içimde / Hepsi bana yabancı / Hepsi başka biçimde

Eriyorum gitgide / Elveda her ümide! / Gurbet benliğimi de bitirdi bir biçimde

Ne arzum ne emelim / Yaralanmış bir el'im/ Ben gurbette değilim / Gurbet benim içimde...

Bu içli, samimi şiir: şarkı oluvermiş günün birinde... Dillerden dillere söylenir olmuş. Bestekâr ve ses sanatçılarımızdan Yıldırım Gürses vurmuş udunun teline bakın nasıl olmuş...

.*_

Kelimelerin notalarla dansı ne kadar ilginç değil mi? Bazen kelime bir başına hiçbir şey ifade edemeyebilir, bazen çok şey anlatabilir. Lakin kendisini bir notanın frekansında buluyorsa işte o zaman söylendiği melodiyle ölümsüzleşir. Hafızalarımızda daha çok yer eder aslında. Gurbete düşmek de böyledir. O bilinmeyen diyar yabancıdır ve hiçbir şey ifade etmez. Sonra tanımaya keşfetmeye başlar insan; doğasını, insanını, havasını tanır... Zamanla alışır gözler, güzellikleri görmeye başlar. Ve nefes aldığı yerde hayatla dans edebilmeyi bilmektir yaşamak. Nerede olduğun aslında hiç fark etmez. Ama konu gurbet olunca durum biraz değişir. Gidilen yer nimetlerden istifade edilmek üzere varılan bir duraktır. Yeni şeyler katar insana; insanı zenginleştirir, bambaşka hayatlar sunar. Tahminen böyledir gurbet, kesin olanı yalnızca Allah bilir dostlar. Sözümüz şimdilik bu kadar... Bir sonraki sohbetimizde görüşünceye dek esenlikler dilerken bir gurbet şarkısı da Oya & Bora ikilisinden dinliyoruz.